ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **K. M.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Ledčická 649/15, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 8. 2017, č. j. JMK 120406/2017, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 2. 2018, č. j. 73 A 59/2017 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný shora uvedeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice (dále též „správní orgán prvního stupně") ze dne 23. 6. 2017, č. j. 301655/2016 – 8, kterým byl žalobce uznán vinným tím, že jako provozovatel vozidla r. z.: X v rozporu s § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo totiž zjištěno, že dne 20. 9. 2016 v 10:28 hod. na dálnici D2 v km 13,2 ve směru na Břeclav blíže nezjištěný řidič s uvedeným vozidlem překročil nejvyšší dovolenou rychlost mimo obec stanovenou dopravním značením B20a „Nejvyšší dovolená rychlost" o více než 30 km/hod., kdy v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 80 km/hod., jel rychlostí 116 km/hod., resp. 112/km/hod. po odečtení odchylky měření 3

%. Tím došlo k porušení § 18 odst. 3 zákona o silničním provozu a ke spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 téhož zákona. Byla tak naplněna skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Správní orgán prvního stupně za tento správní delikt žalobci podle § 125f odst. 3 ve spojení s § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu uložil pokutu ve výši 2.500 Kč a dále mu podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. uložil povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, v níž namítal, že výrok rozhodnutí správního orgánu prvního stupně není srozumitelný, neboť obsahuje pouze odkaz na § 10 zákona o silničním provozu, bez konkretizace aplikovaného odstavce, a neobsahuje tak údaj o konkrétním ustanovení právního předpisu, které mělo být porušeno. Na přesnost výroku je přitom třeba obzvláště dbát, neboť právě výrokem je rozhodováno o vině a trestu a právě výrok má právní účinky navenek.

[3] Podle žalobce nebyla naplněna podmínka § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, neboť porušení pravidel silničního provozu nebylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy (dále též „automat“). Správní orgány neposuzovaly znaky automatu ani neuvedly, jakými znaky se vyznačuje použitý rychloměr. V této otázce nebylo provedeno dokazování.

[4] V další námitce žalobce uvedl, že žalovaný měl rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit, neboť skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu již v době rozhodování žalovaného neexistovala. Tento správní delikt totiž byl nahrazen „přestupkem provozovatele vozidla“. Tato změna zároveň představuje pro žalobce výhodnější právní úpravu, neboť zatímco odpovědnost za správní delikt provozovatele vozidla zaniká po čtyřech letech, odpovědnost za přestupek zaniká po roce, nejdéle však po třech letech. Nezákonnost spatřuje žalobce v tom, že byl potrestán za jednání, které v době rozhodování žalovaného právní předpisy neoznačovaly za trestné.

[5] Zákonem č. 183/2017 Sb., byl změněn § 125f odst. 2 zákon o silničním provozu tak, že k odpovědnosti provozovatele vozidla se nevyžaduje zavinění. Podle žalobce přitom zákon č. 183/2017 Sb. nabyl účinnosti dne 13. 7. 2017, nikoliv již 1. 7. 2017, přestože je v čl. CCLVII určeno, že tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. 7. 2017. K nabytí účinnosti k tomuto datu nemohlo dojít, neboť dle § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, zákon nabývá účinnosti až 15. dnem po vyhlášení. Jelikož k rozeslání příslušné Sbírky zákonů došlo 28. 6. 2017, mohl účinnosti zákon nabýt až dle obecných pravidel, tj. 13. 7. 2017. Výjimka, kterou je dle zákona č. 309/1999 Sb. naléhavý obecný zájem, nebyla zákonodárcem tvrzena ani prokázána, a proto musí být aplikována právě obecná pravidla.

[6] Současně žalobce namítl absenci svého zavinění v jakékoli formě za údajný správní delikt, neboť učinil vše fakticky možné k tomu, aby porušení silničního zákona svým vozidlem předešel, když osobu, které vozidlo přenechával, poučil o nutnosti dodržovat pravidla provozu a vyžádal si od ní slib, že je bude respektovat.

[7] Za další nezákonnost stěžovatel označil skutečnost, že správní orgán při rozhodování o sankci zohlednil pouze § 125f odst. 3 a § 125c odst. 5 písm. f) zákona o silničním provozu a jeho výrok tak neobsahoval přesné ustanovení, podle kterého bylo rozhodováno. Žalobce v této souvislosti upozornil na skutečnost, že ve věci bylo pravomocně rozhodnuto dne 21. 8. 2017, tj. až poté, kdy dne 1. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky"), podle jehož § 2 odst. 6 lze pachateli uložit vždy jen takový druh správního trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o přestupku rozhoduje. Z rozhodnutí nelze seznat, zda uložená sankce ve výši 2.500 Kč je sankcí na samé spodní či horní hranici zákonného rozmezí a zda vůbec bylo možné uložit sankci v takové výši.

[8] Závěrem žalobce namítl, že nebyl zohledněn § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého je možné rozhodnout o mimořádném snížení sankce. Žalobce poukázal na § 112 odst. 3 tohoto zákona a vyjádřil přesvědčení, že byly dány podmínky pro mimořádné snížení výměry pokuty.

[9] Krajský soud rozsudkem označeným v záhlaví žalobu zamítl. Žalobcem namítané nesrozumitelnosti výroku správního rozhodnutí krajský soud nepřisvědčil, neboť shledal, že správní orgán prvního stupně skutek podrobně popsal a nemůže tak být zaměnitelný s jiným žalobcovým jednáním. Výrok rozhodnutí splnil veškeré požadované náležitosti, přestože neobsahuje odkaz na přesný odstavec ustanovení, jelikož je vyjádřen doslovným zněním, které nelze zaměnit s textací jiného odstavce téhož ustanovení. Žalobce tudíž nemůže mít žádných pochyb o právní kvalifikaci skutku, který mu je kladen za vinu.

[10] Rychloměr použitý při měření žalobcem provozovaného vozidla byl v automatizovaném režimu a splňoval definici automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce žalobce, že byl potrestán za jednání, které v době rozhodování žalovaného právní předpisy neoznačovaly za trestné. Naplnění skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla totiž zůstalo z pohledu správního práva trestným. Pouze z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považovány za přestupky bez toho, aby předmětné chování provozovatele vozidla přestalo být sankcionováno a považováno za protizákonné. Krajský soud shledal, že nová úprava je pro žalobce příznivější z hlediska délky prekluzivní lhůty k projednání přestupku a přihlédl k ní proto v souladu se závěry uvedenými v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č.j. 5 As 104/2013 – 46, z úřední povinnosti. Tříletá promlčecí lhůta uvedená v § 29 zákona č. 250/2016 Sb. však neuplynula, a nedošlo proto k zániku odpovědnosti žalobce.

[11] K argumentaci stěžovatele že znakem přestupku (dříve správního deliktu nepodnikající fyzické osoby) podle § 125f zákona o silničním provozu bylo v období od 1. 7. 2017 do 13. 7. 2017 podle § 15 odst. 1 přestupkového zákona též zavinění a teprve dne 13. 7. 2017, kdy podle žalobce nabyl účinnosti zákon č. 183/2017 Sb., bylo zavinění jakožto znak tohoto přestupku odstraněno, krajský soud uvedl, že zákon o odpovědnosti za přestupky, stejně jako zákon č. 183/2017 Sb., nabyly účinnosti dnem 1. 7. 2017, a není

proto důvod pro aplikaci pro žalobce příznivější úpravy, podle které mělo být zkoumáno zavinění provozovatele vozidla, neboť taková úprava nikdy účinná nebyla.

[12] Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku žalobce stran absence aplikovaných ustanovení týkajících sankce ve výroku, dle kterého bylo rozhodováno, neboť žalovaný reflektoval změnu § 125f silničního zákona provedenou zákonem č. 183/2017 Sb., a došel k závěru, že v souladu s § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je druh a výměra správního trestu v obou zněních stejná, a proto se použije dosavadní úprava ve znění do 30. 6. 2017.

[13] Krajský soud nepřisvědčil také námitce stěžovatele, že se žalovaný nezabýval splněním podmínek pro mimořádné snížení výměry pokuty podle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky. Shledal totiž, že správní orgán nemá povinnost v rámci odůvodnění sdělovat, že důvody pro mimořádné snížení výše sankce neshledal a ani sám žalobce žádné konkrétní důvody v odvolání či v žalobě neuplatnil. Žalovaný proto nepochybil, když k mimořádnému snížení výše sankce nepřistoupil a nerozváděl v tomto ohledu argumentaci svého rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[14] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel") včas kasační stížnost. Namítal, že krajský soud pochybil při vypořádání žalobní námitky stěžovatele, že výrok správního rozhodnutí neobsahoval ustanovení, které mělo být porušeno. Odkaz krajského soudu na usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 165/2016 – 46 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2015, č. j. 41 A 58/2014 – 31, není podle stěžovatele přiléhavý. Stěžovatel má na rozdíl od krajského soudu za to, že slovní vyjádření porušeného ustanovení ve výroku nepostačuje. Nadto nelze říci, že by správní orgán uvedl přepis § 10 zákona o silničním provozu, jelikož správní orgán poskytl pouze slovní přepis znění skutkové podstaty obsažené v § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Správní orgán tak podle žalobce ve výroku neuvedl právní ustanovení, které bylo porušeno. Odkaz na porušené právní ustanovení je přitom obligatorní náležitostí výroku. Nemůže postačovat odkaz na paragraf, který je dále členěn do pěti odstavců a obsahuje ještě více právních norem. Takový odkaz totiž nevypovídá nic o tom, zda stěžovatel vskutku porušil příslušné právní ustanovení.

[15] Za nepřípadnou stěžovatel označil úvahu krajského soudu o tom, co je a co není automat, neboť takovouto úvahu měl provést správní orgán. Závěr krajského soudu, že nesouhlasí se stěžovatelem v tom, že by snad měl správní orgán definovat znaky automatu a pod ně pak podřazovat použitý rychloměr, neboť právě ověřovací list a radarový záznam prokazují, o který typ radaru se jedná, je podle stěžovatele v přímém rozporu s názorem vyjádřeným v rozsudku NSS ze dne 18. 6. 2015, č. j. 9 As 12/2014 – 86, jelikož podle stěžovatele je pojem „automat" neurčitým právním pojmem. Na ověřovacím listu není žádná indicie toho, zda se jedná o automat či nikoliv.

[16] Stěžovatel dále konstatoval, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku aplikovatelné právní úpravy, neboť otázkou „výhodnosti" nové úpravy se měl zabývat již správní orgán. V této souvislosti stěžovatel poukázal na rozsudky NSS ze dne 24. 1.

2014, č. j. 7 As 34/2013 – 29 a ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27. Se závěrem krajského soudu, že došlo pouze k terminologické změně, se stěžovatel neztotožnil. Doktrína trestání za správní delikt provozovatele vozidla a doktrína trestání za přestupek provozovatele vozidla je totiž zcela odlišná. Byť znění skutkové podstaty je formulováno velmi podobně, na každou z těchto kategorií protiprávního jednání dopadá subsidiárně odlišná úprava. Výhodnost skutkové podstaty přestupku provozovatele vozidla je dána v mnoha aspektech (právo na ústní jednání, výhodnější prekluzivní lhůty, možnost mimořádného snížení výměry pokuty, možnost upuštění od správního trestu a další instituty). Krajský soud nesprávně posoudil právní otázku, neboť vypořádal pouze jeden aspekt možné výhodnosti skutkové podstaty pro stěžovatele, avšak opomenul, že nová právní úprava je pro žalobce výhodnější v mnoha dalších ohledech, o čemž však měl provést úvahu správní orgán. Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že nemohl být trestán za naplnění již neexistující skutkové podstaty. Skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla totiž ke dni právní moci rozhodnutí žalovaného již neexistovala.

[17] Stěžovatel přisvědčil krajskému soudu, že žádný předpis nestanoví povinnost uvádět úvahu nad mimořádným snížením výměry pokuty v odůvodnění rozhodnutí. Z okolností projednávané věci je však podle stěžovatele zřejmé, že žalovaný ohledně mimořádného snížení výměry sankce vůbec neprováděl správní uvážení, ač byly naplněny podmínky podle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, jakož i z jeho postoje v průběhu řízení před krajským soudem je navíc zřejmé, že žalovaný zastával názor, že toto ustanovení ani nelze aplikovat z důvodu jeho časové působnosti. Na rozdíl od krajského soudu má stěžovatel za to, že v žalobě uvedl důvody pro mimořádné snížení sankce, neboť odkázal na skutečnost, že ve věci nebyly žádné přitěžující okolnosti.

[18] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti označil kasační stížnost za nedůvodnou a navrhl její zamítnutí.

III. Posouzení kasační stížnosti

[19] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[20] Kasační stížnost není důvodná.

[21] Stěžovatel v kasační stížnosti v prvé řadě namítal, že krajský soud pochybil při vypořádání žalobní námitky, že výrok správního rozhodnutí neobsahoval ustanovení, které mělo být porušeno, jelikož v něm nebyl uveden konkrétní odstavec § 10 zákona o silničním provozu, který správní orgán aplikoval. Nejvyšší správní soud této námitce stěžovatele nepřisvědčil, neboť má stejně jako krajský soud za to, že výrok rozhodnutí je dostatečně určitý, přestože neobsahuje přesný odkaz na určitý odstavec aplikované právní

normy (§ 10 zákona o silničním provozu), jelikož správní orgán prvního stupně doslovným zněním vyjádřil, jaký konkrétní odstavec tohoto ustanovení aplikoval.

[22] Správní orgán prvního stupně totiž ve výroku svého rozhodnutí mimo jiné konstatoval, že *„žalobce jakožto provozovatel vozidla r. z.: X v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem“*, z čehož je jednoznačně zřejmé, že aplikoval § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017, podle něhož *provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem*, a že dospěl k závěru, že stěžovatel porušil právě tuto právní normu. Z výše uvedeného je dále patrná nedůvodnost námitky stěžovatele, že správní orgán neuvedl přepis konkrétního odstavce § 10 zákona o silničním provozu a že správní orgán poskytl pouze slovní přepis znění skutkové podstaty správního deliktu obsažené v § 125f odst. 1 silničního zákona.

[23] Bylo by sice vskutku vhodnější a přesvědčivější, pokud by správní orgán prvého stupně přesně označil ve výroku rozhodnutí aplikované ustanovení i jeho odstavcem, jak již přiléhavě konstatoval krajský soud. Jestliže tak však správní orgán neučinil, nejedná se s přihlédnutím ke skutečnosti, že stěžovatel nemohl mít s ohledem na znění výroku žádných pochyb o právní kvalifikaci skutku kladeného mu za vinu, o pochybení, které by mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je zřejmé, jaké právní ustanovení stěžovatel porušil (§ 10 zákona o silničním provozu je navíc obsažen také ve skutkové podstatě správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 téhož zákona, za který byl stěžovatel potrestán a který je rovněž uveden ve výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně). Námitka stěžovatele, v níž tvrdí opak, proto není důvodná.

[24] Na rozdíl od stěžovatele považuje Nejvyšší správní soud za přiléhavý odkaz krajského soudu na usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 4 As 165/2016 – 46 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 15. 9. 2015, č. j. 41 A 58/2014 – 31, neboť tato rozhodnutí se zabývají náležitostmi výroku správních rozhodnutí v oblasti správního trestání.

[25] Námitka stěžovatele, v níž za nepřípadnou označil úvahu krajského soudu o tom, co je a co není „automat“, jelikož takovouto úvahu měl provést správní orgán, nemůže obstát již z toho důvodu, že stěžovatel tuto námitku ve správním řízení vůbec nenamítal. Dne 12. 7. 2017 totiž stěžovatel podal blanketní odvolání, v němž uvedl, že napadá rozhodnutí v plném rozsahu. Na výzvu správního orgánu prvního stupně k odstranění nedostatků odvolání ze dne 17. 7. 2017, č. j. 301655/2016 – 9, stěžovatel reagoval doplněním odvolání, v němž pouze uvedl, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadá v plném rozsahu a žádá jeho zrušení odvolacím správním orgánem.

[26] Za poněkud absurdní považuje Nejvyšší správní soud skutečnost, že stěžovatel úvahy krajského soudu při vypořádání žalobní argumentace stěžovatele ohledně měření „automatem“ označuje za nepřípadné. Krajský soud totiž byl povinen se s námitkami stěžovatele uvedenými v žalobě řádně vypořádat. Učinil tak i v případě této námitky. Nejvyšší správní soud se přitom opět plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že ze

správního spisu [*oznámení (odevzdání) podezření o přestupcích* ze dne 20. 9. 2016, č. j. KRPB-221225/PR-2016-060007 a *záznam o přestupku* z téhož dne] jasně vyplývá, že rychloměr pracoval v automatizovaném režimu bez obsluhy.

[27] Skutečnost, že na ověřovacím listu rychloměru není žádná indicie, zda se jedná o automat či nikoliv, na kterou poukazuje stěžovatel v kasační stížnosti, proto považuje Nejvyšší správní soud za zcela nepodstatnou. Podstatné naproti tomu je, že ověřovací list č. 69/16 ze dne 4. 4. 2016 prokazuje, že použitý automat byl vyzkoušen, ověřen a certifikován, a tudíž byl plně způsobilý k měření rychlosti. S ohledem na výše uvedené nevidí Nejvyšší správní soud v posuzované věci jakýkoli důvod k posuzování toho, co je to „automat" v rozhodnutí správních orgánů. Odkaz stěžovatele na rozsudek NSS ze dne 18. 6. 2015, č. j. 9 As 12/2014 – 86, který se týká povinnosti správních orgánů vyjasnit neurčité právní pojmy v rozsahu potřebném pro posouzení věci, je pro tuto věc naprosto nepřiléhavý.

[28] Námitka stěžovatele, že krajský soud posoudil nesprávně právní otázku, zda je pozdější právní úprava pro stěžovatele výhodnější, neboť touto otázku se měl zabývat již správní orgán, je rovněž zcela nedůvodná. Z obsahu rozhodnutí žalovaného, který rozhodoval již za účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, je totiž zřejmé, že se touto otázkou zabýval, a postupoval tudíž v souladu s rozsudky NSS ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 – 29, a ze dne 27. 10. 2004, č. j. 6 A 126/2002 – 27, na které poukazuje stěžovatel v kasační stížnosti. Žalovaný totiž poukázal na § 112 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého platí, že *na určení druhu a výměry sankce za dosavadní přestupky a jiné správní delikty se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona použijí ustanovení o určení druhu a výměry správního trestu, je-li to pro pachatele výhodnější*. Navázal, že s účinností od 1. 7. 2017 je druh a výměra správního trestu upravena v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu ve stejném druhu a výměře, jako sankce (nyní správní trest) podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017, a proto se použije dosavadní právní úprava.

[29] Žalovaný se zabýval rovněž tím, zda s ohledem na novou právní úpravu nedošlo k uplynutí (prekluzi) lhůty pro rozhodnutí o správním deliktu (nyní přestupku) provozovatele vozidla (stěžovatele), přičemž dospěl k závěru, že s ohledem § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky tato lhůta neuplynula. V této souvislosti lze nicméně žalovanému vytknout, že se na rozdíl od krajského soud nezabýval tím, která právní úprava prekluze je pro stěžovatele výhodnější. Jak zdejší soud konstatoval v bodě 22 rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018 – 45, *„při rozhodování o tom, které posuzování je pro pachatele příznivější, se nelze omezovat na srovnávání trestních sazeb, ale je třeba konkrétní případ předběžně posoudit podle všech ustanovení starého a nového práva a pak se zřetelem ke všem ustanovením o podmínkách trestní (zde přestupkové) odpovědnosti (též k důvodům jejího zániku) a trestu (též k možnosti podmíněného odsouzení, upuštění od potrestání atd.) uvážit, co je příznivější (srov. Novotný, O., Dolenský, A., Jelínek, J., Vanduchová, M.: Trestní právo hmotné – I. obecná část. Praha, Codex, 1997, str. 38)."*

[30] Nejvyšší správní soud má však zároveň za to, že uvedené pochybení nevede k nezákonnosti jeho rozhodnutí, a to právě proto, že žalovaný se případnou prekluzí odpovědnosti stěžovatele ve vazbě na novou právní úpravu přestupků zabýval

a dospěl ke správnému závěru, že prekluzivní lhůta k projednání správního deliktu (nyní přestupku) stěžovatele neuplynula. To platí tím spíše s ohledem na skutečnost, že stěžovatel ve svém odvolání na rozdíl od žaloby nepoukazoval na výhodnost pozdější právní úpravy z hlediska prekluze odpovědnosti za správní delikt (nyní přestupek).

[31] K námitce, že krajský soud nesprávně posoudil otázku aplikovatelné právní úpravy, neboť vypořádal pouze jeden aspekt možné výhodnosti skutkové podstaty, avšak opomenul, že nová právní úprava je pro stěžovatele výhodnější v mnoha dalších ohledech, o čemž však měl provést úvahu správní orgán, Nejvyšší správní soud konstatuje, že zásada použití pozdější příznivější právní úpravy zakotvená v čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a provedená § 7 odst. 1 zákona o přestupcích, resp. § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky neznamená, že správní orgán, či soud je povinen vypracovat rozsáhlý traktát na téma srovnání právní úpravy účinné v době spáchání deliktu a právní úpravy účinné v době rozhodování správních orgánů. Výhodnost právní úpravy pro pachatele je sice třeba posoudit komplexně, viz výše zmíněný rozsudek sp. zn. 4 As 96/2018, avšak zároveň s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu a námitkám pachatele, tedy nikoli hypoteticky a teoreticky s ohledem na všechny možné i nemožné okolnosti, jak se toho ve své podstatě domáhá stěžovatel. Stěžovatel v žalobě na rozdíl od odvolání poukázal na výhodnější prekluzivní lhůtu stanovenou v § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky oproti téže lhůtě stanovené v § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu ve znění účinném do 30. 6. 2017. Krajský soud se s touto námitkou řádně vypořádal a dospěl k závěru, že pro stěžovatele je výhodnější nová právní úprava v zákoně o odpovědnosti za přestupky, neboť stanoví kratší prekluzivní lhůtu, ani ta však ke dni nabytí právní moci rozhodnutí žalovaného neuplynula. Také s těmito závěry krajského soudu se Nejvyšší správní soud plně ztotožňuje.

[32] K argumentaci stěžovatele, v níž se neztotožnil se závěrem krajského soudu, že došlo pouze k terminologické změně a vyjádřil přesvědčení, že doktrína týkající se trestání za správní delikt provozovatele vozidla a za přestupek je zcela odlišná, postačuje uvést, že po nabytí účinnosti zákona o přestupcích pojem přestupek zahrnuje předchozí rozdílné kategorie, tj. přestupky a rovněž většinu dřívějších tzv. jiných správních deliktů. Od 1. 7. 2017 tedy došlo k tomu, že přestupky zahrnují mnohem širší množinu jednání. Stále přitom platí, že přestupky nezahrnují disciplinární a pořádkové delikty. V posuzované věci tak došlo k tomu, že jednání stěžovatele jakožto provozovatele vozidla představovalo podle zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017 správní delikt uvedený v § 125f odst. 1 definovaný tak, že *právnická nebo fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.* Od 1. 1. 2017 představuje jednání stěžovatele přestupek provozovatele vozidla, definovaný v tomtéž ustanovení zákona o silničním provozu tak, že *provozovatel vozidla se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.* Z výše uvedeného je zřejmé, že krajský soud nepochybil ani v tom ohledu, že z důvodu terminologického sjednocení a zjednodušení právní úpravy správního trestání jsou nadále správní delikty považované za přestupky bez toho, že by chování provozovatele vozidla, kterého se dopustil stěžovatel, přestalo být sankciováno a považováno za protiprávní.

[33] Neobstojí ani námitka stěžovatele, že nemohl být potrestán, neboť skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla již ke dni právní moci rozhodnutí žalovaného neexistovala. Jednání stěžovatele totiž bylo trestné jak podle právní úpravy obsažené v zákoně o silničním provozu účinné do 30. 6. 2017 i podle pozdějšího znění tohoto zákona. Žalovaný proto nepochybil a postupoval v souladu s § 112 odst. 1 větou druhou přestupkového zákona, podle které, *odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější,* když odvolání žalobce zamítl s poukazem na skutečnost, že druh a výměra správního trestu v § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu je ve stejném druhu a výměře, jako sankce (nyní správní trest) podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu účinného do 30. 6. 2017, a proto se použije dosavadní právní úprava. Rozhodující tedy v souhrnu je to, že v posuzovaném případě by použití pozdější právní úpravy vedlo ke shodnému výsledku jako použití právní úpravy účinné ke dni spáchání deliktu, tudíž správní orgány správně aplikovaly staré právo.

[34] K námitce stěžovatele, že žalovaný ohledně mimořádného snížení výměry sankce vůbec neprováděl správní uvážení, ač byly naplněny podmínky podle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Nejvyšší správní soud v prvé řadě uvádí, že k otázce, jakým způsobem je třeba aplikovat § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky, se vyjádřil v bodech 20 a 22 již zmíněného rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 4 As 96/2018 – 45, v němž vyslovil, že „*zákonodárce nekoncipoval institut mimořádného snížení výměry pokuty jako institut návrhový, a je proto povinností správního orgánu zvážit, zda jsou dány důvody k postupu podle tohoto ustanovení. Tím totiž dojde k naplnění zásady zákonnosti trestání a zásady individualizace sankce. Zároveň však je třeba uvést, že se jedná o mimořádný institut, a není proto i s přihlédnutím k zásadě procesní ekonomie na místě po správních orgánech požadovat, aby v každém jednotlivém případě v odůvodnění rozhodnutí uváděly důvody, pro které neshledaly důvody pro aplikaci tohoto institutu*“ a dále uvedl, že „*právní úpravu obsaženou v § 44 zákona o odpovědnosti o mimořádném snížení výměry pokuty za přestupek by bylo v zásadě možné považovat za ustanovení, které je pro pachatele příznivější, než dříve platná právní úprava, která uložení pokuty pod dolní hranicí sazby stanovené zákonem neumožňovala.*“

[35] Použití zásady retroaktivity ve prospěch pachatele (stěžovatele) by tedy v úvahu připadalo, pokud by se jednalo o případ, na které by naposledy uvedené ustanovení zákona o odpovědnosti za přestupky mohlo alespoň teoreticky dopadat. Podle § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu *uložit v částce nižší, než je zákonem stanovená dolní hranice sazby pokuty, jestliže a) vzhledem k okolnostem případu a osobě pachatele lze důvodně očekávat, že i tak lze jeho nápravy dosáhnout, b) je pokuta ukládána za pokus přestupku, c) pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby by byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná, nebo d) pachatel spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost*. Stěžovatel v kasační stížnosti uvádí, že se v posuzované věci jedná o typický příklad, kdy je vhodné o mimořádném snížení sankce uvažovat, neboť přestupek nemá žádné následky, nejsou dány žádné přitěžující

okolnosti, jde o prvý prohřešek stěžovatele a o jednání, které je nezaviněné a stěžovatel za něj pouze nese objektivní odpovědnost. Tyto okolnosti však nemají takový charakter, aby zakládaly potřebu úvahy o aplikaci mimořádného institutu snížení výměry sankce. Naopak soud konstatuje, že se jedná o zcela standardní případ deliktního jednání postihovaného citovanými ustanoveními zákona o silničním provozu a osobních poměrů pachatele, přičemž stěžovatelem uváděné okolnosti byly správně hodnoceny s tím, že odůvodňují uložení pokuty na spodní hranici zákonné výměry. Uložená pokuta ve výši 2.500 Kč je navíc natolik nízká, že prakticky nelze uvažovat o uplatnění důvodu dle § 44 odst. 1 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky.

[36] Námitka stěžovatele, že z odůvodnění rozhodnutí žalovaného, jakož i z jeho postoje v průběhu řízení před krajským soudem je zřejmé, že žalovaný zastával názor, že ustanovení § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ani nelze aplikovat z důvodu jeho časové působnosti je s ohledem na shora uvedené zcela irelevantní a spekulativní. Výše totiž bylo jasně ukázáno, že § 44 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky nemohlo být na případ stěžovatele aplikováno.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[37] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Nejvyšší správní soud tedy dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[38] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. června 2018

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu